

Město Štramberk

strmvp19v002up

Vedení města
Náměstí 9, 742 66 Štramberk
telefon: (+420) 558 840 600, web: www.stramberk.cz

Váš dopis zn.: MZP/2019/580/1389
Ze dne: 10.10.2019
Čj.: MEST/VM/6770/2019/AH
Sp. zn.: 898/2019

Ministerstvo životního prostředí
Odbor výkonu státní správy IX
Ing. Renata Krausová
Čs. legií 5
702 00 OSTRAVA 2

Vyřizuje: Ing. Andrea Hlávková
Telefon: 558 840 601
Fax: 558 849 040
E-mail: starosta@stramberk.cz
Datum: 12.11.2019

Vyjádření k oznámení dle zákona č. 100/2001 Sb., pro záměr „Výroba hydraulických pojiv Štramberk“ (kód záměru OV9210), podaný firmou LB Cemix, s.r.o.

Na základě § 6 odst. 8 zákona č. 100/2001 Sb., zasíláme vyjádření k oznámení záměru Výroba hydraulických pojiv Štramberk podaný firmou LB Cemix, s.r.o.

Město Štramberk požaduje **posoudit záměr „Výroba hydraulických pojiv Štramberk“ v celém rozsahu zákona č. 100/2001 Sb.** o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

30. ledna 2020 jsme Vám a Vaším kolegům představili následující možnosti pro udržitelnou budoucnost vápence ve Štramberku:

Možnost 1: Zachování současné výroby

což v krátkodobém horizontu znamená jen údržbu starého výrobního zařízení, včetně starých Ignis pecí (bez dalších investic) pro výrobu vápna a vápence, použití nové pece pro výrobu speciálního vápna, ale to také dlouhodobě znamená, že nebude docházet k rentabilnímu využití současného výrobního zařízení (tzn. žádné další investice, rapidní snížení počtu zaměstnanců ...)

Možnost 2: Rozšíření o výrobu šedého cementu

*Nejvýhodnější varianta pro Lasselsberger Group (s vyšším objemem výroby, využití uhlí pro výpal slinku, zachování nákladní dopravy přes město, větší hluk proti variantě s bílým cementem...)
Některé detaily této varianty jsme ukázali v naší prezentaci v listopadu 2019.*

Možnost 3: Výroba bílého cementu

V této možnosti jsme se zabývali všemi vašimi obavami a možnými problémy, které jsme slyšeli při naší prezentaci v listopadu 2019.

Hlavní rozdíly ve srovnání s variantou 1 a 2 jsou nižší objemy výroby, což vede k nižší těžbě a s tím související snížení hluku. Využití paliva zemního plynu k výpalu slinku pro výrobu bílého

Tel: (+420) 558 840 600
Fax: 558 849 040
ID DS: ctjba9t

IČ: 00298468
DIČ: CZ00298468
ePodatelna: epodatelna@stramberk.cz

Bankovní spojení: Česká spořitelna, a.s.
pobočka Kopřivnice
Č. účtu: 19-1765166349/0800

cementu místo uhlí, které mělo být použito pro výpal slinku k výrobě šedého cementu. S touto variantou souvisí menší znečištění ovzduší, nižší dopravní zatížení města (-> méně hluku) a likvidace čtyř starých Ignis pecí na výpal vápna. Rozšíření výroby v závodě o výrobu bílého cementu bude souviset s vytvářením nových pracovních míst (dalších 100 až 150 pracovních míst), dalšími investicemi do zlepšení infrastruktury (rekonstrukce budov v závodě, vstupní části do areálu závodu, komunikací atd.) S tím souvisí i zatraktivnění vizuálního vzhledu závodu.

Následující odpovědi (psáno zeleně kurzívou) poukazují na výhody možnosti 3 (výroba bílého cementu) ve srovnání s možností 2 (výroba šedého cementu), jak bylo prezentováno v listopadu 2019.

Důvody:

Ovzduší

- **Spalování uhlí** - v nově vzniklé cementárně se počítá s využíváním uhlí. Máme důvodnou obavu ze zhoršeného stavu ovzduší a vlivu na lidské zdraví a ekosystémy ve Štramberku. V současné době jsme dle zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, v platném znění, v Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Prostřednictvím krajského úřadu byly z Operačního programu pro životní prostředí přidělovány částky pro tzv. Kotlíkové dotace. Cílem bylo podpořit občany, aby vyměnili své malé zdroje na uhlí za kotle na jiné druhy paliv, které by zajistily čistší ovzduší. Tento krok je v rozporu s politikou evropského společenství. Upřednostňujeme využití zemního plynu jako hlavního technologického paliva s odpovídajícím technologickým zařízením pro redukci NOX a s důslednou kontrolou emisí nezávislým orgánem.

Ve srovnání s výrobou šedého cementu, výroba bílého cementu je možná pouze spalováním zemního plynu kvůli požadované kvalitě produktu (cement musí být bílý). Není možné vyrábět bílý cement s požadovanou kvalitou použitím uhlí pro výpal kvůli kontaminaci popelem.

Ve srovnání s možností 2 v možnosti 3 budou zlikvidovány staré IGNIS pece, ve kterých se pro výpal slinku používá z cca 50% koks a z 50% zemní plyn.

- **Nesouhlasíme se spalováním odpadů.**

V případě výroby bílého cementu není technicky možné použít odpad k výpalu slinku. (viz také odpověď výše).

- V příloze č. 3 – Hodnocení vlivu na veřejné zdraví je na str. 40 napsáno: „ Negativním aspektem záměru, i když nevýznamného rozsahu, jsou imisní příspěvky k 24 hodinovým koncentracím SO₂ v ovzduší, což souvisí se spalováním uhlí, proto by do budoucna bylo vhodné uvažovat o využívání jiných alternativních paliv.“ Chybí specifikace alternativních druhů paliv a hranice mezi významným a nevýznamným rozsahem.

Viz odpověď výše

- Požadujeme zajistit 24 hodinový monitoring veškerých filtračních systémů.

Pokud to zákon vyžaduje, samozřejmě zajistíme 24 hodinový monitoring.

- **Liniové zdroje znečištění** – doprava – velká část dopravy se dle posudku přesune ze silnic na železnice, což je sice ekologičtější, avšak ve studii schází jakékoliv opatření, které by snížilo vlivy železniční dopravy na občany (např. protihlukové stěny, obměna vozového parku, reorganizace dopravy, využívání pouze pracovních dní ve zkrácené denní době,...). Nejsou záruky, že bude upřednostňována ekologičtější doprava, pokud jiná bude ekonomicky výhodnější.
- V posledním odstavci Oznámení záměru na straně 29 se uvádí, že mletý vápenec se bude na produktovou mlýnici dopravovat autocisternami. Tato proklamace moc nekoresponduje se snahou omezovat automobilovou dopravu a surovinové toky řešit prostřednictvím dopravníkových pásů.
- Emise ze silniční dopravy – současný a nový záměr – str. 23 a 26 – stejný text i tabulka, z železniční dopravy – současný a nový záměr – str. 24 a 27 stejný text i tabulka – neadekvátní data.
- Celkové zvýšení dopravy způsobí přetížení místních komunikací a další zvýšení emisí.
- Požadujeme zpracovat opatření pro snížení prašnosti při přepravě uhlí.

V případě možnosti 3 (výroba bílého cementu) dojde k nižšímu dopravnímu zatížení ve srovnání s možností 2 (výroba šedého cementu) a možností 1 (= současná situace). Hlavními důvody jsou nižší objemy výroby, v případě možnosti 3 ve srovnání s možností 2, a použití menších frakcí (<40 mm) ve variantě 3 ve srovnání s možností 1 (kde se tyto menší frakce prodávají zákazníkům za nižší cenu a přepravují se kamionovou a vlakovou dopravou městem).

- **Výšková úroveň komína** neumožňuje dostatečný rozptyl emisí po okolí (je ve stejné výškové úrovni jako Základní škola ve Štramberku a Mateřská škola Zauličí, jejíž děti podstatnou část času zde stráveného pobývají venku).
- Navrhovaný záměr se nijak nevypořádává s nepříznivými dopady na předškolní zařízení v blízkosti lomu (tj. Mateřská škola Bařiny, Mateřská škola Zauličí, Mateřská škola Veselá Opička).
- Žijeme v nejzamořenější oblasti v Evropě a limity polévatého prachu jsou již dnes ve Štramberku překračovány 47 dní v roce. Měli bychom se snažit spíše pracovat na snížení emisí i imisí, ne je zvyšovat. <http://www.cistenebe.cz/stav-ovzdusi-na-ostravsku/ovzdusi-na-ostravsku>

Konstrukce technologického zařízení (včetně komínu) musí splňovat požadavky maximálních možných limitů, které jsou stanoveny českými zákony a normami.

Podrobná analýza tohoto problému bude vypočítána a prezentována v EIA.

Poznámka: V případě možnosti 3 bude výrobní množství nižší (ve srovnání s možností 1 a 2), což povede k menšímu zatížení emisemi prachu.

- Žádáme, aby se vycházelo z původní EIA z roku 2002 a to: “Za stěžejní aspekt posuzování vlivů na životní prostředí je nutno pokládat také hydrogeologické souvislosti vlastního zahloubení těžby ve vápencovém lomu. V tomto ohledu je nutno ještě před povolením realizace záměru provést nový hydrogeologický průzkum, který spolu s následným monitoringem poskytne dostatečné podklady pro hodnocení

vývoje režimu podzemních vod v průběhu zahlubování těžby. **Za limitní hranici zahloubení těžby je nutno pokládat 270 m n. m.** s tím, že pokud by došlo v rámci komplexního monitoringu k indikaci mimořádné změny tohoto režimu, je nutno přerušit a po vyhodnocení situace případně zastavit těžbu dříve, než by mohlo dojít k nevratné změně režimu proudění podzemních vod v oblasti.

Voda

- Nedostatečný hydrogeologický průzkum. Stále chybí sondy na severní straně ložiska, na které upozorňoval pan Šmít v posudku z roku 2017.
- Chybí kompletně 9 příloh, na které se odkazuje příloha č. 4 – Hydrogeologické posouzení vlivů v souvislosti se zahloubením lomu Kotouč Štramberk a jeho rozšířením.
- Model z roku 2003 počítá s ovlivněním podzemní vody téměř na celé území Štramberka, nový model, který je uveden v nové hydrogeologické studii počítá s ovlivněním území cca 600 m od hranice lomu. Není jasné, proč ke změně došlo.
- V hydrogeologickém posudku a následně v oznámení je zmíněna potřeba doplnění sítě vrtů pro získání dat zpřesňujících model. Toto doplnění pozorovací sítě je zapotřebí realizovat ještě před vydáním EIA, tak aby bylo minimalizováno riziko ovlivnění podzemních vod. Z posudku dále není patrné, kdy naposledy došlo k rekonstrukci pozorovací sítě vrtů. Při využití dlouho využívaných vrtů je zapotřebí tyto vrty čistit, případně rekonstruovat. Jinak hrozí chyby v měření zapříčiněné v extrémním případě i měřením mrtvé hladiny.
- Množství odčerpávané vody z prostoru lomu není nezávisle monitorováno a chybí informace o zdroji odčerpávané vody.
- Chybí zhodnocení vlivu poklesu podzemní vody při plánované těžbě pod kótu 270 m n.m. na ekosystém v lokalitě NPP Šipka, která je významným biocentrem a je také součástí území Natura 2000.
- Záměr není v souladu s platným POPD. Město vyjádřilo zásadní stanovisko, že ani do budoucna nevydá souhlas s prohlubováním lomu pod kótu 270 m. n. m.

Jak jsme prezentovali 30. ledna 2020, těžba zůstane na kótě 270 m.n.m. Mezitím také začneme zkoumat a studovat možné dopady těžby pod 270 metrů. Výsledky těchto šetření Vám budou rovněž předloženy.

Veřejné zdraví

- Str. 131 – Oznámení záměru – vyjádření: „impulsní hluk emitovaný z lomu při provádění trhacích prací nebude mít žádný vliv na veřejné zdraví ... s ohledem na četnost a možnost úleku je eliminována zvukovou signalizací před každým clonovým odstřelem“ je irelevantní. Zvuk signalizace do města slyšet nejde a toto opatření není vhodným ošetřením tohoto vlivu, ani kdyby slyšet bylo.

V případě možnosti 3 bude výrobní množství nižší (ve srovnání s možností 1 a 2), což povede i ke snížení množství odstřelů.

V současné době zavádí LB Cemix s.r.o mnoho testovacích postupů a zkoušek jak snížit množství rázových vln při odstřelech.

- Požadujeme doplnit zpracování přechodu pro chodce přes železniční přejezd vlečky Kotouč Štramberk k zajištění bezpečnosti chodců. Chybí řešení zvýšeného průjezdu přes železniční přejezd.

Pokud město Štramberk podpoří LB Cemix s.r.o. při povolení a realizaci možnosti 3, jsme připraveni podpořit město Štramberk při zajištění přechodů pro chodce.

Poznámka: V případě možnosti 3 bude výrobní množství nižší (ve srovnání s možností 1 a 2), což povede ke snížení vlakové přepravy.

- Požadujeme vyhodnotit účinky vibrací, které vznikají v souvislosti se záměrem (odstřely, doprava).

Viz odpověď výše

- Chybí parametry rizika závažných nehod nebo katastrof relevantních pro záměr, včetně nehod a katastrof s vědeckými poznatky (např. nedodržení uvedených podmínek a v případech mimořádných událostí – živelné pohromy, havárie, nedodržení technologických postupů apod.)

Podrobná analýza tohoto problému bude zpracována v EIA.

Hluk

- Grafické rozložení hlukových pásem podél železnice (příloha č. 1 – Akustická studie) končí za přejezdem. Není zohledněno území okolí nádraží (Palárna, Drážné), kde dochází k manipulaci s vagóny a není navrženo žádné opatření ke snížení negativních vlivů (viz. vyjádření u ovzduší).

V případě možnosti 3 bude výrobní množství nižší (ve srovnání s možností 1 a 2), což vede ke snížení vlakové přepravy, což je výhodou možnosti 3.

- Není zpracováno rozložení hlukových pásem automobilové dopravy.
- Chybí vyjádření k vlivu infrazvuku na obytnou zónu.

V případě možnosti 3 bude výrobní množství nižší (ve srovnání s možností 1 a 2), což vede k menšímu zatížení kamionovou a vlakovou přepravou, což je výhodou možnosti 3.

- Požadujeme vyjádření, jakým způsobem bude probíhat čištění vagónů či vlečky a jakým způsobem bude eliminován hluk z tohoto čištění.
- Požadujeme doplnit akustickou studii o vlivu hluku na lokalitu Finské domky, Libotín, Farní a Na Špici.

V případě potřeby bude v EIA zpracována podrobná analýza tohoto problému.

Poznámka: V případě možnosti 3 bude výrobní množství nižší (ve srovnání s možností 1 a 2), což vede k menšímu zatížení vlakovou přepravou, což je výhodou možnosti 3.

Těžba

- V prvním odstavci na straně 41 se uvádí, že postup těžby a sklon závěrné stěny lomu vychází z dokumentací zpracovaných pro postup těžby po X. etáž. Vzhledem k záměru těžby až po XIII. etáž považujeme za nutné aktualizovat tyto dokumentace pro těžbu na kótu 220 m n. m.
- Chybí specifikace jiných výkonných těžebních strojů.
- Záměr neřeší odlety suroviny při těžbě (odstřelech).
- Nesouhlasíme s rozšířením lomu směrem k zastavěné oblasti.

Jak jsme prezentovali 30. ledna 2020, těžba zůstane na kótě 270 m.n.m. Mezitím také začneme zkoumat a studovat možné dopady těžby pod 270 metrů. Výsledky těchto šetření Vám budou rovněž předloženy.

Stávající technologie těžby zůstane zachována.

V případě možnosti 3 bude výrobní množství nižší (ve srovnání s možnostmi 1 a 2), což povede ke snížení množství odstřelů.

Ochrana klimatu, kácení dřevin

- Na str. 139 - Oznámení záměru - rozšíření plochy lomu o cca 20 % bude mít za následek nevýznamné změny mikroklimatu. V příloze č. 8 – Dendrologický průzkum se dozvídáme, že záměr výstavby závodu si vyžádá kácení 244 stromů z 280 a 23 309 m² z 25 685 m² zapojeného porostu. Schází specifikace hranice mezi významným a nevýznamným zásahem do mikroklimatu.
- Materiál neobsahuje žádný návrh výsadeb, které by se mohly využít v rámci náhradních výsadeb za pokácené dřeviny. Str. 31 příloha 5 – Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny - obsahuje vyjádření „náhradní výsadby nejsou nutné“. Toto vyjádření ostře koliduje s § 7, 8 a 9 zákona 114/92 Sb., zákona o ochraně přírody a krajiny.

V případě potřeby bude v EIA zpracována podrobná analýza tohoto problému.

Krajinný ráz

- Nesouhlasíme se závěry v příloze č. 6 – Posouzení vlivu navrhované stavby a využití území na krajinný ráz (str. 34). Záměr je neslučitelný se současným krajinným rázem. Realizace by nenávratně poškodila unikátní ráz přírodního parku Podbeskydí a Štramberského krasu, což je v přímém rozporu s orientací města na cestovní ruch, na němž je závislý.

Současný charakter stávajícího závodu nepůsobí z našeho pohledu dobrým dojmem. V případě možnosti 1 zůstane zachován stávající stav.

Pokud budeme mít možnost realizovat variantu 3, zlikvidujeme staré IGNIS pece (aktuálně umístěné nad střechami domů města Štramberk) a budeme modernizovat stávající závod včetně infrastruktury (administrativní budovu, vstup do areálu závodu s vrátnicí, komunikace, ..), tak, jak bylo prezentováno 30. ledna 2020. Tyto investice ztraktivní vizuální vzhled závodu a tím i jeho začlenění do krajiny daleko více, než stávající podoba výrobního závodu.

Vliv na podzemní zásobník plynu

- Chybí posouzení vlivu na fungování podzemního zásobníku plynu, který je pod ložiskem.

V případě potřeby bude v EIA zpracována podrobná analýza tohoto problému.

Ochrana rostlin a živočichů

- V biologickém hodnocení a následně v oznámení se táhne série chyb založených na chybné vstupní informaci, že areál Botanické zahrady a arboreta Štramberk byl založen k ochraně ohrožených druhů rostlin a živočichů z lomu Kotouč. Areál BZA začal být využíván k transferům rostlin z dobývacího prostoru a sekundárně byl díky malé vzdálenosti obou lokalit a shodnému biotopu, bez přispění přenosů, osídlen mobilními druhy ohrožených bezobratlých živočichů. V závěrech se dále uvádí, že areál BZA má sloužit k transferům obojživelníků a plazů z dobývacího prostoru. Tento postup jednak neodpovídá zavedené dlouhodobé praxi zakotvené v platných výjimkách a navíc je z odborného hlediska chybný. Transfer jedinců na lokalitu se stabilizovanými populacemi zájmových druhů vede k narušování struktury populací a riziku přesahování úživnosti náhradních lokalit. Z tohoto důvodu jsou transfery dlouhodobě řešeny pouze v rámci areálu firmy což lze považovat za optimální praxi.
- V biologickém hodnocení a následně v oznámení je uveden chybný závěr týkající se zajištění prostoru stavby před kolonizačním tlakem některých druhů obojživelníků. Na jednu stranu se zde konstatuje, že v bezprostřední blízkosti (ale ve stavbou nedotčeném prostoru hlínového lomu) se nachází stabilní a silné populace ropuchy zelené a čolka obecného a na druhou stranu se konstatuje, že nebude potřeba realizovat při stavbě žádná, ani základní, ochranná opatření. V biologickém hodnocení je jako důkaz využito existence rozsáhlé kaluže v areálu stavby. Vzhledem k tomu, že ropuchy zelené se vyskytují v bezprostřední blízkosti, je vysoce pravděpodobné, že bude docházet k osidlování trvalejších vodních ploch zejména ve stavebních jamách. Pro tento ohrožený druh je takovéto chování typické. Zajištění staveniště před vnikem ohrožených druhů je technicky snadno řešitelné a v praxi obvyklé.
- V biologickém hodnocení a následně v oznámení je několikrát konstatováno, že v souvislosti s provozem dochází a bude docházet k likvidaci hodnotných mokřadů, jsou zde jmenována probíhající i plánovaná ochranná opatření, nicméně nikde není zmíněno, jak a kde bude ztráta tohoto hodnotného prostředí kompenzována.
- Záměr se dostatečným způsobem nevypořádává s nepříznivými dopady na chráněné ptactvo žijící v oblasti NPP Šipka.

V případě potřeby bude v EIA zpracována podrobná analýza tohoto problému.

V případě, že předložíte dobré a proveditelné nápady, při realizaci naší investice je vezmeme v úvahu.

Věcná stránka

- Citování webových stránek Kopřivnice a Štramberka jako zdroje odborných informací zahrnutých do oznámení, odborná nevyváženost textů jednotlivých kapitol či kopírovací chyby včetně uvedení demografických údajů Hostivic ve Středočeském kraji (str. 95) vrhá špatné světlo na celý posudek

Znovu se na to zaměříme

- Chybí nám přehledné (např. formou tabulky a grafu) zhodnocení všech vlivů stávajících a budoucích (počet aut, počet vlaků, emise,), aby bylo jasné i pro občany bez odborných znalostí.

Odkazujeme se na stranu 11 v prezentaci z 30. ledna 2020, kde naleznete požadované informace ke každé z možností.

- K vypracování nezávislých posudků nebyl dostatečný časový prostor, stejně jako k důkladnému prostudování kompletního materiálu.
- Znalecké posudky neobsahují správné (úplné) znalecké doložky tj. prohlášení, že znalci jsou si vědomi trestního postihu při zpracování křivého znaleckého posudku.

Ostatní

- Chybí návrh sanace a rekultivace po ukončení těžby a povinnost investora toto učinit.

Sanace a rekultivace těžební oblasti nesouvisí s ani jedinou z možností. V každém případě to musíme do budoucna udělat v souladu s českými zákony a nařízeními.

- Chybí provedení sociologického průzkumu biodiverzity a socioekonomického průzkumu místního rozvoje v oblasti minimalizace konfliktů mezi ochranou biodiverzity a socioekonomickým rozvojem místních komunit, přitom se lom nachází ve velmi hustě obydlené oblasti.
- Mezi dotčenými orgány státní správy chybí AOPK Ostrava, která se v rámci zásahů do tohoto území vyjadřuje.

V případě potřeby bude v EIA zpracována podrobná analýza tohoto problému.

V případě, že předložíte dobré a proveditelné nápady, při realizaci naší investice je vezmeme v úvahu.

S ohledem na výše uvedené důvody nesouhlasíme s realizací předloženého záměru „Výroba hydraulických pojiiv Štramberk“.

Ing. Andrea Hlávková
starostka města

Znění vyjádření bylo schváleno Zastupitelstvem města Štramberka dne 11.11.2019 usnesením č. 87/7/ZM/2019/II

V případě jakýchkoli dalších otázek nás prosím neváhejte kontaktovat.

Lasselsberger Group

*Josef Lasselsberger
Walter Riess*

Pöchlarn, February 17th, 2020